

ראש השנה כ

דין לגבי חודשי אדר: העיד רבי יהושע בן לוי משום קהלא קדישא דירושלים על שני אדרים, שמקדשין אותם ביום עיבוריהן (שניהם חסרים)

מסקנה שעולה מדבריו: למימרא: דחסרין עבדין, מלאין לא עבדין

הבאת דעה חולקת: לאפוקי מדדרש רב נחמן בר חסדא: העיד רבי סימאי משום חגי זכריה ומלאכי על שני אדרים, שאם רצו לעשותן שניהם מליאין - עושין, שניהם חסרין - עושין, אחד מלא ואחד חסר - עושין, וכך היו נוהגין בגולה. ומשום רבינו אמרו: לעולם אחד מלא ואחד חסר, עד שיוודע לך שהוקבע ראש חדש בזמנו.

עוד דין בעיבור חודש אדר: שלחו ליה למר עוקבא: אדר הסמוך לניסן - לעולם חסר. קושי: מתיב רב נחמן: **על שני חדשים מחללין את השבת - על ניסן ועל תשרי.**

אי אמרת בשלמא זמנין מלא זמנין חסר - משום הכי מחללין, תירוצ: משום דמצוה לקדש על הראייה.
אלא אי אמרת לעולם חסר - אמאי מחללין?

גירסה אחרת של הסוגיה

חיזוק: אמר רב נחמן: אף אנן נמי תנינא: **על שני חדשים מחללין את השבת, על ניסן ועל תשרי.**

אי אמרת בשלמא לעולם חסר - משום הכי מחללין, דמצוה לקדש על הראייה
אלא אי אמרת זמנין מלא זמנין חסר אמאי מחללין? נעבריה האידנא, ונקדשיה למחר!

דחיית החיזוק: אי דאקלע יום שלשים בשבת - הכי נמי, הכא במאי עסקינן - דאקלע יום שלשים ואחד בשבת, דמצוה לקדש על הראייה.

קושי: מתיב רב כהנא: **כשהמקדש קיים מחללין אף על כולן, מפני תקנת הקרבן.** מדכולהו לאו משום דמצוה לקדש על הראייה - ניסן ותשרי נמי לאו משום דמצוה לקדש על הראייה.

אי אמרת בשלמא זמנין מלא זמנין חסר - משום הכי מחללין, - הקושי נשאר: תיובתא.
אלא אי אמרת לעולם חסר אמאי מחללין?

מעשה: כי אתא עולא אמר: עברוה לאלול. אמר עולא: ידעי חברין בבליאי מאי טיבותא עבדין בהדיהו!
שאלה: מאי טיבותא?
תשובה:

רבי אחא בר חנינא	עולא	הטעם
משום מתיא	משום ירקיא	איכא בינייהו יום הכפורים שחל להיות אחר השבת
מעברינן	לאימת קא בעי להו - לאורתא, לאורתא טרח ומייתי <u>דחיה</u> : ולמאן דאמר משום ירקיא, לעבריה משום מתיא!	
אפשר בעממי <u>קושי</u> : ולמאן דאמר משום מתיא לעבריה משום ירקיא! <u>תירוצ</u> : אפשר בחמימי. <u>קושי</u> : אי הכי, מאי שנא לדידן? אפילו לדידהו נמי! <u>תירוצ</u> : לדידן חביל לן עלמא, לדידהו - לא חביל להו עלמא.	מעברינן	איכא בינייהו יום טוב הסמוך לשבת בין מפנייה בין מלאחריה

קושי על דברי עולא שאפשר לעבר חודש במידת הצורך: איני? והתני רבה בר שמואל: **יכול כשם שמעברין את השנה לצורך - כך מעברין את החדש לצורך? תלמוד לומר (שמות יב) החדש הזה לכם ראש חגים - כזה ראה וקדש.**

תירוץ 1: אמר רבא: לא קשיא; כאן (עולא) - לעברו, כאן - לקדשו. והכי קאמר: **יכול כשם שמעברין את השנה ואת החדש לצורך - כך מקדשין את החדש לצורך? תלמוד לומר החדש הזה לכם, כזה ראה וקדש.**

תיזוק: וכי הא דאמר רבי יהושע בן לוי: מאיימין על העדים על החדש שנראה בזמנו לעברו, ואין מאיימין על העדים על החדש שלא נראה בזמנו לקדשו.

קושי: איני? והא שלח ליה רבי יהודה נשיאה לרבי אמי: הוו יודעין שכל ימיו של רבי יוחנן היה מלמדנו: מאיימין על העדים על החדש שלא נראה בזמנו לקדשו, אף על פי שלא ראוהו - יאמרו ראינו!
תירוץ: אמר אביי: לא קשיא; הא - בניסן ותשרי, הא - בשאר ירחי.

תירוץ 2: רבא אמר: הא דתני רבה בר שמואל - אחרים היא. דתניא, **אחרים אומרים: אין בין עצרת לעצרת ואין בין ראש השנה לראש השנה אלא ארבעה ימים בלבד, ואם היתה שנה מעוברת - חמשה.**

בעניין איום על העדים - הבנה הפוכה: רב דימי מנהרדעא מתני איפכא: מאיימין על העדים על החדש שלא נראה בזמנו לקדשו, ואין מאיימין על העדים על החדש שנראה בזמנו לעברו.
הסבר: מאי טעמא? האי - מיחזי כשקרא, האי - לא מיחזי כשקרא.